

การศึกษาความคาดหวังของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

TEACHERS' EXPECTATIONS FOR LEADERSHIP OF THE CHILD
DEVELOPMENT CENTER IN KRATHUMBAEN DISTRICT SAMUTSAKHON.

ขวัญตา จอมมงคล

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ จังหวัดสมุทรสาคร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามสถานภาพของครูในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 70 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการวิธีการแบ่งตามอัตราส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (P) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคาดหวังของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความคาดหวังของครูด้านมิติมุ่งสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านมิติมุ่งงาน อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคาดหวังของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามสถานภาพของครูในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 2.1) ครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน 2.2) ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ความคาดหวัง, ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the teachers' expectations for the leadership of the child development center In Krathum Baen District Samut Sakhon and 2) to compared

teachers' expectations to executive leadership by the status of teachers in Krathum Baen Samut Sakhon. The samples were teachers who taught at the Child Development Center in Krathum Baen Samut Sakhon There were 70 people in the table, by using the Krejcie and Morgan tables by simple random sampling. The instruments used in the study were questionnaires, statistical data analysis including percentage, mean, standard deviation and t-test,

The research found that: 1) The expectations of teachers for the leadership of the child development center in Krathum Baen Samut Sakhon was at high level. On the other hand, it was found that the expectations of the teachers in the Relationship-Oriented Dimension was at the highest level and The Task-oriented Dimension was at high level. 2) The comparison of Teachers' Expectations on Leadership of Management By the status of teachers in Krathum Baen Samut Sakhon. It was found that: 2.1) The teachers with different educational levels was not different. 2.2) By work experience teachers it was found that the leadership expectations among the administrators of the Child Development Center was different at the .05 level of significant.

Keywords: leadership, expectations, management of child development center

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารงานในปัจจุบันนี้ ผู้บริหารต้องใช้ภาวะการเป็นผู้นำเข้ามาเกี่ยวข้องเพราะจะพยายามชี้ความสามารถของผู้ร่วมงานออกมาในการปฏิบัติงานให้มากที่สุด พึงระลึกไว้เสมอว่าผู้ร่วมงานมีความสำคัญอย่างมากเป็นผู้ที่ผลักดันให้งานทุกอย่างดำเนินการไปได้ อย่างราบรื่น การบริหารงานที่ดีจะต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะ ความเป็นผู้นำและเก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งการดำเนินชีวิตไปพร้อม ๆ กัน (ศิริวิษฐ อ้อยน้อย ไถวฤทธิ์, 2555) ในยุคที่การแข่งขันสูงจะพบว่าบางองค์กรเจริญรุ่งเรือง แต่บางองค์กรเสื่อมถอย ซึ่งสาเหตุสำคัญล้วนมาจากภาวะผู้นำที่ไม่มีประสิทธิภาพ มองหา

ผลประโยชน์เพื่อตนเอง ไม่สนใจความเป็นอยู่ของผู้ร่วมงาน วิจาร์ณผู้ร่วมงานต่อหน้าบุคคลอื่น ไม่ยุติธรรม แกล้งหน่วงเหนี่ยวการเลื่อนตำแหน่ง จู้จี้ เป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ไม่มีระเบียบ เกียจคร้าน ทำให้เกิดความสูญเสียทรัพยากร และเวลามากขึ้น ผู้ร่วมงานเกิดความตึงเครียด แบ่งพรรคพวก มุ่งเอาชนะกันโดยไม่มองถึงผลกระทบต่อบริษัทโดยรวม ซึ่งนำไปสู่ความวุ่นวายและไร้ความเสถียรภาพขององค์กร

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร

จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีผลสัมฤทธิ์และ
ประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

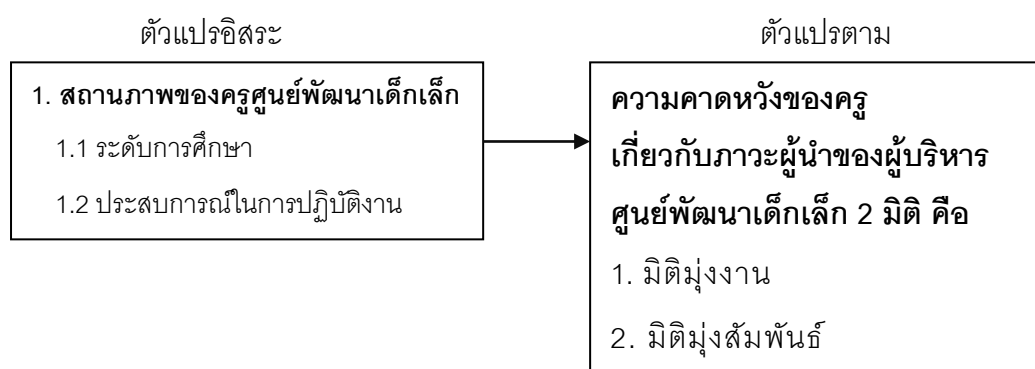
1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของครู
เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของ
ครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตาม
สถานภาพของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอ
กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคาดหวัง
เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยใช้กรอบ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจาก
สำราญ แสงจันทร์ (2551) โดยแบ่งออกเป็น
2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับ

แนวคิดของเฮอร์เชย์และแบลนชาร์ด (อ้างใน
เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์, 2560) ประกอบไปด้วย
ภาวะผู้นำ 2 มิติ ได้แก่ มิติมุ่งงาน และมิติมุ่ง
สัมพันธ์

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ
ครูในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ทั้งหมด 21 แห่ง ประจำปีการศึกษา 2561
จำนวน 85 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
คือ ครูในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
จำนวน 70 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน
(Krejcie and Morgan) ด้วยวิธีการสุ่มอย่าง
ง่าย (Simple Random Sampling) โดยการ
วิธีการแบ่งตามอัตราส่วน

การศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของ
ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตามความคาดหวังของครูในศูนย์พัฒนาเด็ก

เล็กในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ใน 2 มิติ คือ มิติมุ่งงาน ข้อ 1-16 และมิติมุ่งสัมพันธ์ ข้อ 17-30 รวม 30 ข้อ แต่ละข้อได้กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำสารนิพนธ์จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำสารนิพนธ์จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยและแจกแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยประสานขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงวัตถุประสงค์และเหตุผลในการดำเนินงานวิจัย แนะนำวิธีการกรอกข้อมูล และรายละเอียดต่าง ๆ ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทำการแจกแบบสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยได้นัดวันเวลาเก็บแบบสอบถามคืนโดยใช้เวลา 7 วัน

สรุปผลการวิจัย

1. จากการวิจัย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูมีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 70 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3

2. จากการวิจัย ความคาดหวังของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคาดหวังของครูด้านมิติมุ่งสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และด้านมิติมุ่งงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

3. การทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปสมมติฐาน ได้ดังนี้ สมมติฐาน ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่แตกต่างกัน

4. ครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน

5. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านมิติมุ่งงานไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ความคาดหวังของครู ด้านมิติมุ่งงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารมีการติดตามวิทยากรและนำความคิดใหม่ๆ มาปรึกษาหารือกับคณะครู อยู่เสมอพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ครูได้เสนอแนะหรือซักถามในเรื่องที่สงสัย รวมทั้งมีการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานหรือการวางแผนงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยการมอบหมายงานตามความถนัดของครู มีการนิเทศพร้อมติดตามผลการปฏิบัติงานของครู และมีการขอความคิดเห็นในเรื่องสำคัญ ๆ ก่อนการดำเนินการทุกครั้ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสาธิตา เสมอชีพ (2557) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนราชวินิต พบว่า ในภาพรวมผู้อำนวยการมีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงรวมทุกองค์ประกอบ พฤติกรรมเฉพาะอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับที่สูงที่สุด รองลงมาคือด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และสุดท้ายคือด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ความคาดหวังของครู ด้านมิติสัมพันธ คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ทั้งนี้เป็นเพราะการดูแลเอาใจใส่ในความเป็นอยู่ของครูและคอย ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ จัดสรรสวัสดิการด้วยความ ยุติธรรม รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน

ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานทุกคน ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม นอกจากนี้ การปฏิบัติตนเป็นคนที่เปิดเผย จะทำให้ครูรู้สึกสบายใจและมีความสุขในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทวัฒน์ ช่องทอง (2558) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมและรายด้านมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีพฤติกรรมสูงสุดคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล รองลงมาคือ ด้านสร้างแรงบันดาลใจ และด้านที่มีพฤติกรรมต่ำที่สุดคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา

3. การเปรียบเทียบความคาดหวังของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพของครู พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมิติมุ่งสัมพันธ มีความแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านมิติมุ่งงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ บุญญา ทรัพย์โสม,

รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล, สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ (2560) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาหญิงในทรรศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงแบบเผด็จการและแบบผู้ทำตามระเบียบแตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงแบบหนึ่งงานแตกต่างกัน สำหรับครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารหญิงแบบเผด็จการแบบมีศิลป์แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้

เอกสารอ้างอิง

เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์. (2557). อิทธิพลส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม. วารสารวิทยาการจัดการ, 1(2), 30 - 41.

นันท์วัฒน์ ช่องทอง. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 1. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

บุญญา ทรัพย์โสม, รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล, สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาหญิงในทรรศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ปีที่ 14 ฉบับที่ 66

1.1 ผู้บริหารควรสั่งการโดยเปิดโอกาสให้มีการซักถามโต้แย้งหรือเสนอแนะมากที่สุด

1.2 ผู้บริหารควรนำความคิดเห็นใหม่ๆ มาปรึกษาหารือกับคณะครูอยู่เสมอ

1.3 ผู้บริหารควรทำให้ครูรู้สึกสบายใจและอบอุ่นใจในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามทัศนะคติของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงในจังหวัดสมุทรสาคร

2.2 ควรมีการทำวิจัย พฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าสถานศึกษา สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร

ศิริภัสสร อ้อยน้อย ไถวฤทธิ. (2555). **ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตของ รศ.**

ดร.อุทัย บุญประเสริฐ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/377895> สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2560

สาธิตา เสมอชีพ. (2557). **พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน:**

กรณีศึกษาโรงเรียนราชวินิต. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (ม.ป.ท.). กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำราญ แสงจันทร์. (2551). **ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้อำนวยการสถานศึกษาตามความต้องการ**

ของครูอำเภอหนองบัวสภัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3. การศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.